

Det finns bara en Jimmy Grimble

Det finns bara en Jimmy Grimble utspelar sig i dagens Manchester och är en fotbollssaga om betydelsen av att tro på sig själv. Den unga Jimmy vill helst av allt bli fotbollsspelare men han har det jobbigt med sitt självförtroende. Han får en chans att vara med i skollaget men tråkasseras där ständigt av sina medspelare. En kväll då Jimmy är på flykt undan dem vinkar en gammal tant in honom till sitt källargömställe i en rivningskåk. Hon ger honom ett par gamla fotbollsskor vilka hon säger har tillhört Robbie Brewer som en gång spelade i Jimmys favoritlag Manchester City. Med dem på fötterna förändras allt för Jimmy och han blir alltmer övertygad om att skorna är magiska.

Rekommenderad från åk 4 till 7

En filmhandledning av Per Forsgren

Jimmy Grimble jublar efter ett av sina många mål med de magiska fotbollsskorna. Den kritiskt skarpögde noterar en av filmens sponsorer.

Handlingen

Den unge Jimmy har bara fotboll och Manchester City i huvudet. Han bor med sin ensamstående och kvällsarbetande mamma Donna i en av de mer slitna delarna av staden. Så fort han får en chans tränar han fotboll på gatan, han peppar sig själv så gott han kan men det är något som saknas för Jimmy. Självförtroende.

Att hans mamma träffar en ny kille som Jimmy genast får svårt för gör inte saken bättre. Johnny, eller "Two Dogs", som den nya killen kallar sig, kör en Harley Davidson och tränar Kung Fu. Det är inget som tilltalar Jimmy, han tycker att "Two Dogs" är fel person för sin mamma och försöker påpeka för henne att hon aldrig gillat motorcyklar. I skolan har Jimmy det ännu jobbigare, ett mobbargång anført av George "Gorgeous" Burley trakasserar honom ständigt. Jimmy är en underdog i alla avseenden, han håller på Manchester City som sedan länge har befunnit sig i skuggan av mästarlaget Manchester United, vilka

Gorgeous och de andra naturligtvis håller på. En dag tränger de in honom i ett hörn och urinerar på hans Manchester City-väska. Väskan har han en gång fått av sin mammas förra kille Harry som är en lugn och faderlig, något äldre man. Då Harry och Donna träffades gick han och Jimmy ofta tillsammans på Citys matcher och Jimmy tyckte verkligen om honom. Det visade sig dock senare att Harry redan var gift.

En liten lättnad i tillvaron för Jimmy är en ny tjej som kommer till skolan, Sara. Hon ser honom på ett sätt som de andra inte gör och de börjar trevande att ta kontakt med varandra. Sara säger att hon är pugilist, med andra ord boxare. Till skillnad från Jimmy låter hon ingen sätta sig på henne och Jimmy blir i ett slag förälskad när han ser henne dela ut en rak vänster mot en tjej i ett trakasserande tjejjgäng.

I motsats till Sara är skolans fotbollstränare Eric Wirral ganska uppgiven. Trots att han från ett av skolans fönster ser gänget urinera på Jimmys väska gör han inget åt saken. Han har egna problem, både

med sig själv och med sina elever.

Men Manchesters skolcup i fotboll närmar sig och Eric Wirral sätter utan större entusiasm upp en lapp på anslagstavlan om en första träning inför cupen. Jimmy ser sin chans: Han bara skall vara med i laget och bättrar försiktigt på sina odds genom att dölja lappen under andra anslag. Hans plan lyckas till en del, trots att hela hans mobbargång dyker upp på träningen är de tillsammans bara 12 man. Detta betyder att Jimmy får vara med i laget, åtminstone som avbytare. Den fotbollsbegåvade men arrogante Gorgeous George visar även på planen vad han tycker om tränaren Eric, som i ett tappert försök att sätta sig i respekt stänger av honom från laget. Ett fruktlöst försök visar det sig. Gorgeous pappa, den rike Ken Burley har starkt inflytande över skolans rektor på grund av att han lovat att bekosta en ny sporthall åt skolan om laget tar sig till final i skolcupen, givetvis med sin son som stjärna i laget.

En kväll då Jimmy är på väg hem får Gorgeous och hans gäng syn på honom, Jimmy springer för sitt liv

Jimmy Grimble med sin fotbollstränare Eric Wirral, en man med sviktande självförtroende även han. I rollen Robert Carlyle.

och får oväntad hjälp av en gammal tant som vinkar in honom till sitt källarkrypin i en rivningskåk. Hon har sett Jimmy träna på gatan och vill ge honom ett par gamla fotbollsskor som hon påstår är speciella, hon säger att de en gång bars av Robbie Brewer som spelade för City. För att inte verka otacksam tar Jimmy emot dem men på väg hem slänger han dem i en container. Vid samlingen inför den första matchen i cupen tar Georges gäng ifrån honom hans fotbollsskor och slänger bort dem, Jimmy rusar då tillbaka till containern och hittar de gamla skorna han fick av tanten.

Detta blir en vändpunkt för Jimmy. Gorgeous George blir utbytt på grund av en skada i den minst sagt brutala matchen och Jimmy får hoppa in. Han gör det avgörande målet och därefter är han ordinarie i laget. Jimmy börjar misstänka att skorna verkligen är magiska och söker upp den gamla tanten för att få höra mer om Robbie Brewer. Men trots sina ansträngningar kan han inte hitta Robbies namn i de gamla laguppställningarna. Hans jakt på sanningen leder dock oväntat till Eric Wirral som visar sig vara en före detta framgångsrik spelare i City. Jimmy fortsätter att göra succé i kommande matcher i skolcupen och inför hela laget lyckas han dessutom få Eric Wirral

igenkänd av en tidigare toppspelare under en match. På grund av denna bekräftelse vrids makten om skollaget ur händerna på Gorgeous pappa och Eric Wirral kan börja leda dem mot finalen med Jimmy som målsportare.

På planen går allt som smort för Jimmy men på det privata planet är livet inte lika enkelt. "Two Dogs" flyttar in hos Jimmy trots Harrys försök att be Donna om förlåtelse. Vid ett möte med Gorgeous på skolgården sviker dessutom Jimmy sin Sara genom att han förnekar henne inför den spydige Gorgeous. På väg hem efter ännu en vunnit match får laget motorstopp på sin bil, Jimmy som nu är fast övertygad om skornas kraft håller upp dem framför motorhuvud. Motorn hostar faktiskt till en aning men istället för att den går igång dyker Harry upp som en räddande ängel och ger laget skjuts.

På väg hem genom staden möts de av Donna som just blivit grovt sextrakasserad av sin arbetsgivare och flytt hals över huvud. Harry ger dem skjuts till deras lägenhet men blir i sin tur bryskt bortkörd av "Two Dogs" vid hemkomsten.

Dagen för finalen i skolcupen närmar sig och Jimmy behöver allt moraliskt stöd han kan få. Men en serie olyckliga händelser gör att allt går fel. Han går till Harry för att prata med honom om

den stundande finalmatchen, genom fönstret får han då se när Harry ömt kramar om sin fru. I själva verket är det deras uppbrott Jimmy ser men det vet han inte om, han går slokörad därifrån. Hans mamma har i sin tur fullt av vänner hemma, de provar sexiga underkläder. Obekvämt och besviken till mods går han vidare till den gamla tanten för att ha någon att prata med. Han finner henne ihjälfrusen sedan hon flytt ur spillrorna då hennes tillhåll i rivningshuset demolerats av en rivningsfirma.

Som om detta inte var nog stjälar den avundsjuke Gorgeous Jimmys magiska skor precis innan matchen ska börja. Han får hastigt ett par nya skor av Eric men det hjälper inte. Utan skorna är Jimmys självförtroende som bortblåst och han spelar uruselt. Laget ligger under med 2-0 i halvlek och Eric känner sig tvingad att byta ut Jimmy efter paus. Då kommer Harry ner i spelargången, han och Eric gör ett sista försök att peppa Jimmy och Harry kommer på lösningen på problemet när han får höra Robbie Brewers namn. Harry känner honom, det är den blinde mannen som säljer matchprogram vid ingången. Harry tar med sig Jimmy för att träffa Robbie som berättar att den gamla tanten var hans mamma. Hon gav honom skorna för länge sedan då han var maskot till Citys lag. Och om

de inte säljer magiska skor på Woolworths så måste det betyda att den magi som präglat Jimmys spel finns i honom själv. Stärkt av detta rusar Jimmy frustande och spelsugen ut till andra halvlek. Och nu går allt vägen. Han vinner matchen åt laget genom lysande spel och sagan slutar förstås lyckligt, Donna och Harry återförenas och Jimmy får till slut både en familj, en flickvän i Sara, sin tro på sig själv och cupen på samma gång.

Sagens form

Filmen följer den klassiska sagans form av berättande. Här finns den unge hjälten, den mystiska hjälparen, det till synes magiska redskapet och den avgörande kampen som belönas med prinsessan och halva kungariket i form av cuppokalen.

Om vi tittar närmare på filmen så kan vi se hur manusförfattaren och regissören i många scener har betonat sagans form i bildspråk och dramaturgi. I filmens inledning ser vi Jimmy sparka boll på gatan, bollen rullar in mot ett källarfönster och när Jimmy ska plocka upp den tittar en häxlik gammal gumma rakt upp på honom ur källardjupet. Jimmy blir rädd och springer därifrån. Det visar sig dock senare att den gamla tanten inte är någon elak häxa utan istället försöker hon hjälpa Jimmy genom att ge honom de speciella fotbollsskorna.

Även i filmens slut ser vi ett exempel på kopplingen till sagan då kameran i slutbilden höjer sig upp över fotbollsstadion och tar in en mystiskt lysande fullmåne för att på så sätt betona att det är en saga vi just sett.

★ Vilka fler exempel finns det i filmen då man i bildspråk och dramaturgi använt sig av den klassiska sagan som underlag? Vilka kända sagor kan man komma att tänka på som har liknande inslag? Vad handlar dessa sagor om?

★ Vem eller vad gestaltar sagans "drake" som måste besegras i filmen? Är det den elake "Gorgeous", eller är det Jimmys dåliga självförtroende som ska besegras? Eller är det kanske både ock?

Att tro på sig själv

Sagan är den form som används för att berätta filmen och Jimmys kamp för självförtroende är det grundläggande temat. Självförtroendet är både hans största vän och fiende, han är alltifrån lysande till urusel på planen beroende på hur han känner sig, om han har gott självförtroende eller inte. I början av fil-

men ser vi Jimmy stå framför spegeln i sitt rum och peppa sig själv genom att säga att han är Mel Gibson i *Dödligt vapen*, eller Terminator, men avslutar med att sjunka ihop och sucka; "I'm nobody". När han får på sig de gamla skorna och gör sitt första mål, en sagolik täfjutt över halva planen, förändras Jimmys självförtroende markant. Inget kan nu stoppa honom på planen förrän den ödesdigra första halvleken i finalen då allt gick fel.

★ Vad betyder den mystiske Robbie Brewer för Jimmys självförtroende? Är det viktigt att ha förebilder som kan ge oss stöd när vi står inför något svårt hinder?

★ Jimmy peppar sig genom att säga att han är Mel Gibson. Hur ser det ut i klassen om tjejerna och killarna jämför sina förebilder? Vad står de för och finns det i så fall skillnader i vad de representerar?

★ Hur kan man hjälpa sig själv och andra i omgivningen till ett bättre självförtroende?

★ När Jimmy gör sitt första mål blir han direkt accepterad av laget, från att ha varit allas hackkyckling blir han lagets värdefullaste spelare och alla ställer upp för honom. Hur ser det ut i verkligheten, är det viktigt att vara bra på något för att bli omtyckt och accepterad?

Fotboll – ett lagspel med förhinder

Idrotten fotboll bygger i hög grad på att lagspelen fungerar; att lagets alla delar av individuella spelare i förstahand tänker på laget. Fotbollen växte fram mot slutet av 1800-talet och kom att bli en sport framförallt för arbetarklassen. Den var billig att titta på, den var billig att spela och man kunde lira praktiskt taget varsohelst där det var slätt. En för alla, alla för en, så löd stridssignalen och alla var amatörer.

Under de senaste åren har fotbollens utveckling i allt stigande grad kommit att handla om pengar. Övergångssummorna för de bästa klubbspelarna när astronomiska höjder. Spelarnas månadslöner är jämförbara med de stora filmstjärnornas. Och i takt med denna utveckling ökar entréavgifterna och kostnaderna för säsongsbiljetterna. Någonstans måste pengarna tas. De stora europeiska klubbarna har särskilda avdelningar för marknadsföring och exempelvis Manchester United har alltid

utsålt på sina hemmamatcher, vilket innebär dryga 67.000 på läktarna, i ur som i skur. För de inbitna fansen är lördagsmatchen veckans höjdpunkt och ett absolut måste. Vad skall man annars snacka om på puben?

Fotbollens kommersialisering kan vi lätt se effekten av även på små sandplaner runt om i Sverige där tränare och föräldrar inte sällan manar på sina knattar hårdare än vad som egentligen är hälsosamt. Istället för att ha roligt runt en boll kan vi i tidningarna läsa om att småkillar har tydliga stresssymtom.

★ Vad tror ni, kommer fotbollens själ att överleva en allt hårdare kommersialisering av sporten? Eller är det ett nödvändigt inslag i spelets utveckling – att tekniken kräver en sådan finslipning att spelarna måste träna dagligen som proffs?

★ I *Det finns bara en Jimmy Grimble* handlar det om killar. Men även tjejer lirar fotboll – i Sverige i en allt större omfattning. Går det att tänka sig en tjej i rollen som Jimmy Grimble?

PRODUKTIONSUPPGIFTER

Storbritannien 2000

Originaltitel: There is only one Jimmy Grimble

Manus: Rik Carmichael, Simon Mayle

Regi: John Hay

Foto: John de Borman

Klippning: Oral Norrie Ottey

Musik: Simon Boswell & Alex James

I ROLLERNA

Jimmy – Lewin McKenzie

Eric Wirral – Robert Carlyle

Mamman – Gina McKee

Harry – Ray Winstone

Gorgeous Burley – Bobby Power

Johnny "Two Dogs" – Ben Miller

Walkaway Kid – Wayne Galtrey

Psycho – Ciaran Griffiths

Den gamla damen – Jane Lapotaire

TEKNISKA UPPGIFTER

Speltid: 105 minuter

Format: Vidfilm

Ljud: Dolby

Censur: från 7 år

Svensk premiär: 25.12.2001

DISTRIBUTION

Folkets Bio, Box 2068, 103 12 Stockholm

Tel. 545 275 23, fax 411 25 31

www.folketsbio.se

